

vrhu in je obstojala nevarnost tudi za poslopje Jožefa Dajč man. Le velikemu naporu sosedov se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil. Po noči dne 21. oktobra je pogorela v Zavrhu viničarija Janeza Potrč. Ogenj je uničil tudi sosedovo poslopje Marije Krajnc, ki utrpel škodo 50.000 dinarjev. Zvečer dne 29. oktobra je izbruhnil ogenj v viničariji bančnega uradnika g. Murka v Zavrhu. Ogenj so pogasili še pravočasno. Videli so nekega moškega velike postave, ki je zbežal od dotičnega kraja. Takoj hitro potem je začela goriti Purnikova viničarija v Zavrhu. Dne 30. oktobra zjutraj ob 7. uri pa je izbruhnil v gospodarskem poslopiju posestnika Lesjaka (prej Jančič) v Lormanju ogenj, ki je v kratkem času vpepelil celo poslopje. Jasno je, da zažiga hudobna roka, vsled česar so vsi prebivalci silno razburjeni. Nadejati se je, da se orožnikom posreči storilca izslediti, da sprejme zasluženo kazen.

Usmiljenim srcem! V Staršincih, občina Cirkovce, je pogorelo dne 23. oktobra zvečer posestniku Vuku Janezu gospodarsko poslopje s hlevi vred. Pogorelo je vse orodje in ves letošnji pridelek. Zavarovalnica znaša jedva eno četrtino dejanske škode. Posebne pomoči od države ali drugod nima pričakovati. Da se bo mogel izkupati iz svoje težke nesreče, katere sam s svojimi ni zakrivil, in da bo zamogel prerediti sebe, svoje in živino, ga toplo priporočamo sobratom-kmetom in ostalim okoličanom, da mu v svoji usmiljenosti in duhu pravega krščanstva priskočijo na pomoč. — Župnijski urad fare Cirkovce. — Ivan Vesenjaj, poslanec.

»Kmetijski koledar« so izdali nekdanji samostojneži. Prosimo zato naše somišljenike, naj se ne dajo motiti od nasprotnikov, če bodo ponujali svoj koledar. Koledar naše Jugoslovanske kmetijske zveze poznate po napisu in močni vezavi v platno. Stane 10 dinarjev. V prihodnjih dneh ga razpošljemo vsem krajevnim organizacijam Slov. ljudske stranke. Kjer ga ne boste dobili od zaupnikov krajevnih organizacij, pišite dopisnico na: Tajništvo SLS, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Demokratska nedoslednost. Se nam je dobro v spominu, kako so leta 1920, ko se je v narodnem predstavništvu sklepalo o volilni pravici v ustavotvorno skupščino, demokratje nasprotovali ženski volilni pravici. Ko so hoteli demokratje letošnjo poletje se polastiti gospodarstva v občini Marija Gradec in so v ta namen ustanovili krajevno organizacijo samostojne demokratske stranke, ki je štela baje 141 članov. Toda čujte: vpisovali so v organizacijo tudi mladoletna dekleta, da so vplačevala članarino po 5 dinarjev. Ko je torej leta 1920 šlo za to, naj imajo tudi ženske volilno pravico, se je naša stranka za to potegovala po svojih poslancih, a so demokratje nasprotovali. Sedaj bi radi demokratje pokazali, kako so močni, se pa tudi sami radi skrijejo za žensko krilo. Seveda, ko so dekleta zvedela, v kakšno organizacijo so vstopila, so takoj preklcala svoje članstvo. Demokratje so za eno blamažo bogatejši.

Vlomilci na delu. Doslej še neodkriti vlomilci so se lotili v Celju na kolodvoru blagajne progovne sekcije. Uzmoviči so odnesli samo malenkost 315 din., ker glavnega plena od celih 150.000 din. niso iztaknili. Celjani in okoličani se močno pritožujejo v zadnjem času radi vlovov, ki so postali prav gosti.

Se je čas, da poskusite svojo srečo ter naročite srečke bogate loterije Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Sv. gorami, katera vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 dinarjev. Najkrasnejši je glavni dobitok, obstoječ iz novega, krasno izdelanega pohištva iz črešnjevega lesa in sicer: 2 postelje, 2 nočne omarice, 1 omara, 1 umivalnik z zrcalom, 1 miza, 4 stoli in 1 podobavse fino politirano. Pa tudi drugi dobitki so dragoceni, kakor: nov šivalni stroj Singer, zofa in stoli, 20 kg fine kave, zaboj Zlatorog-mila, pitav prasič, 200 litrov bizeljskega vina vreča bele moke, trdna škropilnica, obleka za ženske in moške, svilene rute, čevlji itd. Srečka stane samo 5 dinarjev. Čim več jih kupite, tem sigurnejši ste, da zadene. Pišite samo kartico na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami, nakar vam isti srečke takoj pošlje in vam priloži položnico za plačilo. Denarja v pisnu ne prilagati, ker se dogajajo tatvine. Osebnost se dobijo srečke tudi v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne v Mariboru in pisarni Prosvetne zveze v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I. Zrebanje se vrši dne 8. 12. 1925.

Redka lovska sreča. Iz Sv. Petra pod Sv. gorami nam poročajo, da sta pretekli teden lovca gg. Ivan Drogenik in Franc Kranec ustrelila 4 leta starega in 168 kg težkega jelena. Srečni zakupnik lova je g. Ivan Planinc, pekovski mojster pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Pred tednom dni pa je g. dr. Ferdo Kunej, okrajni zdravnik pri Sv. Petru, po nesreči ustrelil v staro ženico in sicer v oko, v trenutku, ko je mislil pogoditi zajca. Ženico so prepeljali v bolnico. Čudno: eden v jelena, drugi v ženico!

Grozna požarna nesreča na Žiljah. V torek, dne 27. oktobra t. l., se je zgodila na Dol. Žiljah, župnija Preloka ob Polpi, grozna požarna nesreča, ki je uničila 2 hiši in 5 otročičev. Ob pol eni uri popoldne je začel zvon na prijaznem gričku pri sv. Antonu mlo in žalostno klicati na pomoč, ker je v vasi gorelo. Gospodar Marko Balkovec je bil z ženo, s sinom in sinovo na polju, in niti od daleč niso slutili, da jim doma ogenj neusmiljeno uničuje hišo in imetje in pa da žive sežiga njihove otročiče, ki jih nihče ne sliši vpiti, nihče jih ne pride otet grozne smrti. Gospodinja je bila pustila pet malih otrok (štiri svoje, a enega od sinahe) v hiši brez nadzorstva, jih zaklenila in odšla za drugimi na polje. Med tem je najbrže kateri otrok iztaknil kje zveplenke in zanetil ogenj, v katerem so vsi v silnih mukah našli smrt. Žalosten in pretresljiv je bil pogled na sežgana trupelca. Najstarejši petletni Francek se je poskušal rueliti iskaje izhoda, pa ni mogel ven. Kmalu potem, ko so ga potegnili iz plamena, je na opeklinah umrl. Drugi trije: Angelica, Barica in Jožek, so se tiščali skupaj in so jih izvlekli izpod kupa pšenice, ki se je bila usula skozi prego-

reni strop nanje in zabranila, da niso popolnoma zgoreli. Može jokajo, ko vidijo te žalostne ostanke nedolžnih bitij. Brez ročic, nožic in glavic so. Barica je podobna črnemu hlebu, pšenica se je zajedla v meso. Najmlajša 2½ mesca stara Anica, nečakinja prvih štirih, je zgoznela v zibelki. Počivali so v skupni krsti, zaviti v ostanke ogorelih rjuh. Žalost uboge družine, zlasti pa še obup obeh mater, se ne da popisati. Hiša je do tal porušena, kupi ogorele pšenice in koruze so na pogorišču. Od sosedove hiše so ostale le stene. Z otroki je zgorela njihova dota, do 900 dolarjev, ki si jih je bil gospodar s trdim delom prihranil v Ameriki. Samo nekeje v kotičku je še našel 5 ameriških cekinov nepoškodovanih. Zgoraj opisana strašna nesreča nam dovolj glasno pridiguje, kako usodepolna lahkomišljenost je, puščati tako majhno dečo samo doma, brez varstva! Ko liko požarov je že na ta način nastalo, koliko otrok že tako storilo žalostno smrt. Naj bo ta strašna nesreča na Žiljah vsem staršem v svarilo!

Usmritev dvojnega morilca v Novem mestu. Dne 3. t. m. je bil ob 7. uri zjutraj v Novem mestu obešen morilec Milan Esapovič. Milan Esapovič je v oktobru lanskega leta izvršil v Vrbski vasi p. Krškem dvojni roparski umor. Zakonska Verdelj, ki sta bila brez otrok in stara okoli 70 let, sta vzela k sebi za hlapca Milana Esapoviča in mu celo obljubila, da ga vzameta za svojega, če jima bo pridno delal. Meseca oktobra sta se zakonska pomenkovala o tem, da vzameta nekaj prihranjenega denarja iz posojilnice za nakup krave. Dvignila sta denar in nato se je denarja polakomil Esapovič ter ju ubil. Oba je potem zakopal na njivi v jami za repo. Ko so orožniki zvedeli za umor, so našli hišo Verdeljovih zaprto, na vratih pa napis: »Draga moja gospod! Jaz sem junak iz Like. V r. me pišite vsi skupa. Stara in stari, oni su u Toplicah pri Čatežu, nikdar jih ne bo više doma niti bute znal za njim, a ja idem u Francusku i u Ameriku.« Orožniki so dolgo opizvezovali za ubeglim Esapovičem ter so ga končno izsledili v Zagrebu, kjer se je skrival pod napačnim imenom Josip Klasič. Kljub temu, da je bil oženjen, se je še v drugič poročil z neko Marijo Vuljanovičev. Pri spomladni poroti je bil Esapovič obsojen na smrt. Obsojeni je naznailo, da bo obešen, popolnoma mirno sprejel. Vso noč pred izvršitvijo smrtni kazni je bil miren, ni prav nič spal, ampak se je ves čas razgovarjal s pazniki ki so ga stražili. Proti jutru ga je obiskal v celici pravoslavni prota (Esapovič je bil pravoslavne vere) Jankovič iz Ljubljane in mu dal zadnja tolažila. Točno ob 7. uri zjutraj so ga privedli pazniki na dvorišče okrožnega sodišča. Na dvorišču je bilo zbranih okoli 150 oseb, med njimi več orožnikov. Sodni dvor je izvršil zadnje predpise. Senat je obsojenca izročil v roke krvnika Mausnerja in njegovega pomagača, ki sta že v nedeljo prispela v Novo mesto. Krvnik je obsojenca sprejel ter ga odvedel k vešalom. Esapovič je popolnoma mirno in brez vsake besede stopil k stolcu. Obešanje je bilo izvršeno v 12 in pol minutah, na kar je zdravnik dr. Pavli ugotovil smrt.

Izkaz darov za Dijaško večerjo. V zadnjem času je dobila Dijaška večerja sledeče darove: Nek mariborski mladino ljub 3000 D. Dr. Močnik iz posebnega naslova 300 D. Ob priliki blagoslovitve križa v Kupetincih in posvetitve hiše Janšovec na predlog organista g. Kočeka, Sv. Jurij ob Ščavnici 152 D. Neimenovan dobrotnik po msgr. dr. Jerovšek 80 D. Knjigovec Koracin v Mariboru 75 D. Fran Ogrizek, župnik v pok., Vojnik 10 D. Prisrčna zahvala vsem darovalcem! S 1. novembrom je prevzelo oskrbo večerje za dijake društvo Dijaška kuhinja, ki je dosedaj že dajala dijakom obed. S tem se je cela zadeva poenostavila. Ker Dijaška kuhinja torej prekrbuje obed in večerjo ubogim dijakom, se društvo vsem posebno priporoča v podporo in v vstop v društvo. Marsikateri talentirani fant bi brez Dijaške kuhinje vobče ne mogel študirati. Blagajnik Dijaške kuhinje je g. ravnatelj Matija Pirc, moško učitelj v Mariboru; sicer pa še tudi zanaprej sprejema darove za Dijaško kuhinjo Cirilova tiskarna, oziroma upravništvo »Naše Straže« in »Slov. Gospodarja«. Kakor se Dijaška kuhinja, ozir. dijaki zahvaljujejo vsem dosedanjim dobrotnikom in podpirateljem, v prvi vrsti msgr. dr. Jerovšku — tako se tudi društvo zanaprej priporoča v tople in mnogoštevilno podporo. — Bivši blagajnik Dijaške večerje.

Privatna bolnišnica »Sanatorij v Mariboru«, Vinarska ulica (se odcepi od Trubarjeve), poleg vinarske šole, se je zopet otvorila in je dostopna bolnikom (bolnicam). Dnevna oskrba stane: 3. razred 30 din., 2. razred 60 din., 1. razred 90 din.

V celi državi dobro poznato mlo »Gazela« vsebuje in ima samo dobra svojstva. Gospodinje, vpoštevajte to in ahtevajte v trgovinah izključno samo »Gazela«.

Je vendar res, da se sedaj že skoro polovico ceneje kupi, kakor pa minulo leto. To se prav posebno pozna pri suknu, volni za ženske obleke, hlačevini, barhentu, platnu itd. Tako bi še lahko našli veliko vrst blaga za oblačilo in gospodarske, t. j. domače potrebščine, kar bo marsikdo rabil za jesen in za zimo, ter gledal, da čim ceneje, pa tudi trpežno kupi. Da pa dosežete te ugodnosti, mora prav vsak bralec postati odjemalec (če še ni) nižje omenjene tvrdke, katere se sedaj najbolj priporoča. Da se res tako ceno in dobro kupi, o tem se lahko prav sak uveri z enkratnim nakupom, kar pa že tudi zadostuje, da postanete stalni odjemalec tvrdke Franc Mastek v Mariboru, Glavni trg 16.

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo, to bo pomagalo tudi i Vam! Elsaflud. Da, samo »Elsaflud«! To že skozi 27 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogokratno uporabo od znotraj in od zunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje z Elsafludom krepi in jača Vaše telo, stori Vas zmožne kljubovati prehlajenju in Vam pripravljaj užitek. En sam poiskus je spreobrniti mnoge, ki niso hoteli verovati in jih privedel, da iz hvaležnosti še

dalje priporočajo Fellerjev »Elsaflud«. Tudi Vi boste storili isto, ako naročite za poskus 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 dinarjev, ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 99 din., pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

Nevarnost priti prepozno ne preti onemu, ki ima pri sebi zanesljivo uro. — Ure, ki gredo do sekunde natančno, so Suttnerjeve ure. Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma več kot ura sama. Svetovno znane so »lko«-ure iz lastne švicarske tovarne ur razpošiljalnice H. Suttner v Ljubljani št. 992. Bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga pošilja tvrdka H. Suttner na zahtevo zastoj, je vreden pazljivosti in čitanja in vsebuje mnogo praktičnih nasvetov.

Oblacilno blago za zimo v veliki izbiri ter vse čevljar-ske potrebščine v najboljši kakovosti dobite po najnižjih cenah v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Prepričajte se in oglejte si zalogo! — Nakup juje in suhih gob in vseh poljskih pridelkov vedno po najboljših dnevnih cenah. 1317 3—1

Opozorjamo naše čitatelje, da se vrši neprekinjeno dne 11. t. m. zastavljalna licitacija v Gosposki ulici št. 46 v Mariboru 1313

Dopisi.

Polzela. Pri nas pometa in oskrbuje šolo uboga vda, katera z borno plačo in majhno pokojnino preživlja sebe in še nedorasle otroke. Edina podpora jej je simmizar. Ker pa ta sin ni pijanec kot nekateri, ne Sokol kot želijo drugi, ampak trezen in varčen, obenem pa eden najboljših delavcev v naših kulturnih društvih, se je začela zahrbitna gonja proti materi. Grozilo se ji je že z izgubo službe, da se s tem odvrne sina s prave poti in od sodelovanja v društvih. Za danes samo: Roke proč! Ako ne bo pomagal ta klic, potem pričakujte še kaj drugega in ne bode vam pomagal noben plašč pa naj si bode take ali drugačne barve. Prišli bomo na dan z imeni in dejstvi in takrat se bode videla žalostna uloga nekaterih, ki za osebno čast prodajajo mišljenje, prodajajo za pijačo in celo za milosten pogled.

St. Andraž pri Velenju. Drž. kmet. gosp. tečaj v St. Andražu pri Velenju priredi v nedeljo, dne 8. t. m. predavanje o konserviranju sadnega soka v sodih. Predavatelja pošlje Sveta vojska iz Ljubljane. Predavanje se vrši po jutranjem svetem opraviilu v šoli, eventualne demonstracije pri posestniku g. Podpečanu (pd. Kočijažu) v St. Andražu. Naj bi to za vse sadjarje velekoristno predavanje privabilo mnogo poslušalcev iz cele okolice!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Kdo je, ki še ni slišal o tukajšnji bogati loteriji, ki lahko za 5 dinarjev osreči marsikateriga in ki vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 dinarjev? Sam glavni dobitek je vreden 10.000 dinarjev. Zato ne imejte slepih oči in gluhih ušes, temveč še danes naročite potom dopisnice čim več srečk od Loterijskega odbora v Sv. Petru pod Sv. gorami, ki zraven poslanih srečk priloži tudi položnico za plačilo.

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU NOVEMBRU.

V splošnem in pri živini. V novembru se začinja pri nas navadno mrzlo vreme. Zategadelj se zavarujmo pred mrazom v stanovanjih z zimskimi okni. Popravimo tudi hleve in zadelažno odprtino, skozi katere bi mogel prihajati mraz do živine. Dovažajmo drva in stello, da se bomo gredli po zimi ob zakurjeni peči in da bo živina ležala v suhih ležiščih. Pomnimo, da mraz in mokrota živalim škodujeta enako, kakor človeku. V mrzlih hlevih je treba živali krmiti boljše, nego v toplih, ker živali porabijo mnogo krme za vzdrževanje telesne toplote. Svinje pitamo s krmili, ki vsebujejo obilo toščobe, da dobimo več masti in slanine. Ne pozabimo na kokoši, osobito, ako je zapadel sneg. Če hočemo, da bodo kokoši tudi po zimi nesle, jim je pomagati razen navadnega zrnja tudi nekoliko solčnic, zdrobljenega in v testo predelanega laškega kostanja in želoda. Vrh tega jim je ponuditi dvakrat na dan tople pitne vode ter jih vobče držati na toplem. — Ostra zima zgodaj v novembru prinaša čestokrat južno vreme o Božiču in Novem letu. Zategadelj kroži na kmetih prislovica, ki se glasi:

Če gos Martina po ledu plazi,
k Božiču rada po blatu gazi.

V vinogradu. Gnojimo s hlevskim gnojem, kompostom, gnojnico ali umetnimi gnojili. Če smo se odločili zaradi težavnega dovoza gnojiti z umetnimi gnojili, mesto s hlevskim gnojem, tedaj storimo najbolje, ako damo zemljo preiskati z ozirom na hranilne snovi po kakem kmetijsko-kemijskem zavodu. Pristojbina za takšno preiskavo zemlje znaša razen kolektivine za prošnjo še 18 dinarjev. Najboljši gnoj je dobro ohranjen (konzerviran), to je od deževnice neizpran in neizsušen hlevski gnoj, ki zemljo ob enem rahlja in izboljšuje fizikalno, dočim jo umetna gnojila samo kemično izboljšujejo. S hlevskim gnojem spravimo v zemljo potrebne množine sprstenine (humusa), ki je za razvoj različnih nizkih bitij (mikroorganizmov) v zemlji neobhodno potrebna. Brez mikroorganizmov bi bila naša zemlja pusta in nerodovitna, kajti eno se sklada z drugim in višja bitja ne morejo obstojati brez najnižjih (to je bitij s samo eno celico). Z gnojenjem nadomeščamo hranilne snovi, ki smo jih odvzeli s trgatvijo in rezjo (ako rožja nismo v vinograd nazaj spravili). Od hranilnih snovi porabi vinska trta največ kalija, dušike in fosforove kisline. Te tri hranilne snovi je potemtakem treba zemlji vračati v dovoljni meri. Hlevski gnoj vsebuje povprečno 0,50 odstotkov dušika, 0,63 odstotkov kalija in 0,26 odstotkov